

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studentky: Tereza Tauerová, DiS.

Jméno vedoucího práce: PhDr. Jana Procházková

Jméno oponenta bakalářské práce: Mgr. Marie Dvorná

Téma práce: Sociální práce a poskytování sociálních služeb a sociální péče v době koronavirové pandemie

Cíl práce: Poskytnutí základní orientace v oblasti sociální sféry čtenářům této práce. Zjistit od sociálních pracovníků, jaké změny a omezení nastaly v poskytování sociálních služeb s příchodem koronavirové pandemie.

Počet stran hlavního textu (Úvod – Závěr): 59

Počet stran příloh: 1

Celkový počet pramenů: 51

1. Kritéria hodnocení práce:

	Výborně	Velmi dobře	Vyhovující	Nevyhovující
Stupeň splnění cíle		X		
Vyváženost teoretického výkladu a praktického řešení, návaznost jednotlivých kapitol a podkapitol		X		
Práce s odbornou literaturou (citace, parafráze, dodržení citační normy)	X			
Adekvátnost použitých metod při zpracovávání tématu		X		
Hloubka provedení analýzy (ve vztahu k tématu)			X	
Úroveň formálního zpracování (členění práce, text, grafy, tabulky, poznámkový aparát, přílohy)		X		
Jazyková úroveň (pravopis, stylistika, práce s odborným jazykem)		X		

2. Slovní hodnocení:

Téma práce je mimořádně aktuální, ačkoli název zbytečně komplikovaný. **Uspořádání** práce je klasické, rozdělena je na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část: Při četbě jsem se nemohla vyhnout otázce, pro koho je práce vlastně určena, když v ní nacházím zeširoka pojaté, běžně dostupné, elementární informace o sociální práci a sociálních službách (více méně obsah zákona o sociálních službách), jak sama autorka píše, jde o „vymezení základních pojmů“; avšak nezasevěnému čtenáři jasnou a jednoduchou orientaci přes to neposkytne. A na mě jako oponentku působí teoretická část trochu nevyzrálé, ačkoli je autorka úspěšnou, svědomitou absolventkou oboru.

Uspořádání kapitol totiž postrádá jednoznačný systém a uvnitř kapitol a podkapitol je mírný chaos – např. v rámci velmi stručně zpracované historie sociální práce se objeví „místo sociálních služeb v systému sociální politiky“, ačkoli záhy je soc. službám věnována samostatná podkapitola. Další příklad: Ačkoli je v teorii čerpáno hl. ze zákona o soc. službách, speciálně je mu věnována kapitola 1.4 po té, co bylo dříve o sociálních službách pojednáváno, čímž došlo k opakování informací. Následuje kap. 1.5 Struktura sociálního zabezpečení v ČR, která měla spíše předcházet kapitolám o sociálních službách, neboť ukazuje na místo sociální práce v sociální politice v jejím třetím pilíři. Pojednávat o dávkách státní sociální podpory není ve vztahu k tématu potřebné. Naopak zúžení podkapitoly o sociální pomoci vybízí k otázce, zda autorka vnímá souvislost se sociální prací. Kap. 1.6 je věnována sociální péči, jejíž problematika je ale v kapitole o sociálních službách vlastně probrána.

Naopak oceňuji vhodně zařazený přehled vývoje počtu klientů v zařízeních sociálních služeb během roku 2020.

Informace o konkrétním zařízení – Pobytovém rehabilitačním a rekvalifikačním středisku pro nevidomé Dědina – na mě osobně působí spíše rušivě nežli názorně (možná by prospělo vhodnější umístění podkapitoly či zdůvodnění její přítomnosti a odkazy na obecně pojednaná témata), o změnách přístupu v době pandemie zde zmínka není.

O koronavirové pandemii pojednává kap. 2, která čítá pouze tři stránky, z toho jen jediná je věnována opatřením v sociální sféře. Tzn. **samotnému tématu práce – proměnám sociální práce v době koronavirové pandemie – je v teoretické části věnován zanedbatelný prostor**. Pozn.: Musím upozornit autorku, že Lombardie není město ale region v Itálii (str. 31). Covid se stále píše s písmenem c na začátku.

Praktická část: Autorka si vymezila cíl zjistit změny a omezení v poskytování sociálních služeb v době koronavirové pandemie, v reálu pak kromě toho zjišťovala také řadu sice zajímavých, ale nesouvisejících otázek. Metodou sběru dat bylo dotazování technikou polostandardizovaných rozhovorů se sociálními pracovníky. Autorka pracovala se vzorkem celkem pěti respondentů (nebylo šťastné tedy psát „Odpovědi respondentů jsem statisticky vyhodnotila“, neboť u kvalitativního přístupu mnoho místa pro statistiku není). 3 rozhovory byly provedeny přímo v zaměstnání sociálních pracovníků, dva pak online. Následně rozhovory vyhodnotila po jednotlivých otázkách, použila při tom citáty z rozhovorů. Pro lepší pochopení bych doporučila k citátu odpovědi přidat zkratku (nebo značku) zařízení, v němž respondent pracuje, nikoli R1 – R5. Jedna z respondentek nechtěla zveřejnit svého zaměstnavatele, tak by stálo za to alespoň vymezit typ zařízení, v němž působí. Velmi pozitivně oceňuji nápad srovnat odpovědi sociálních pracovníků s odpověďmi vědeckých autorit, veřejně publikovaných, konkrétně u ot. 17: *Jak klienti snášejí odloučení od rodiny a přátel?*

Poznámka ne příliš podstatná: Jako nadbytečnou vnímám v úvodu praktické části podkapitulu o vědeckém výzkumu, praktická část není učebnicí metodologie, tím spíše, když sama vědecký výzkum zpravidla nepředkládá, a navíc byla podkapitola zařazena v rámci kapitoly Metodika **mého** šetření (také zájmenu „mého“ by bylo lepší se vyhnout, v práci podobného typu se neužívá).

V **diskusi** autorka reflektuje nedostatky i pozitiva své práce. **Závěr** je pěkně zpracován, shrnuje získané poznatky, studentka vidí navzdory všem negativním dopadům koronavirové éry také pozitiva současné situace.

Cíle byly naplněny z větší části (zejm. teoretická část má určité rezervy). Formální stránka práce nese drobné nedostatky, např. ve stránkování (úvod je zde str. 1). V práci lze nalézt pravopisné chyby i stylistické neobratnosti. Celkově práci hodnotím jako zajímavou, svým rozsahem i formou odpovídá požadavkům na bakalářskou práci.

3. Otázky k zodpovězení při obhajobě:

- 1) Na základě jakého kritéria jste vybrala oněch 11 zmíněných oslovených zařízení sociálních služeb? Často jste se zde setkala s odmítnutím rozhovoru z důvodu časového zaneprázdnění pracovníka. Jak to na Vás působilo? Měla jste možnost více rozhovorů provést letos na jaře, kdy opatření byla postupně rušena a ochota pracovníků mohla být větší?
- 2) Jak se lišila protiepidemická opatření podle typu zařízení?
- 3) Máte přehled, které ze změn v době pandemie byly dočasné a má některá z nich trvalejší charakter?
- 4) Jak využijete získaných poznatků v praxi?

4. Navržený klasifikační stupeň: velmi dobře (až dobře)

V Praze dne 2. 6. 2022

Mgr. Marie Dvorná
oponentka bakalářské práce